Educaţia incluzivă în context internaţional

Prof.ALEXANDRU Daniel-Școala Gimnazială„Dr.Mioara Mincu„Conțești

Adaptarea la permanentele cerinţe schimbătoare ale unei lumi care evoluează rapid, care necesită abordări multiple ale fenomenelor naturale şi/ sau sociale şi care impune adoptarea de strategii eficiente în vederea atingerii tuturor obiectivelor sale, presupune implicarea activă a întregii societăţi pentru a pune în centrul preocupărilor sale *OMUL*.

Printre atributele acestei societăţi se pot enumera: schimbarea, transformarea, egalitatea şanselor, continua formare, cooperarea, evoluţia tehnologiei, preocuparea pentru oameni şi pentru nevoile lor în ceea ce priveşte dezvoltarea, integrarea şi inovarea.

Elementul central al societății, element care poate contribui în mod valoros și radical la evoluţia tuturor elementelor componente ale societăţii este *EDUCAŢIA.*

Educaţia incluzivă este un proces complex, de durată care necesită analize, schimbări şi construcţii continue pentru a realiza politici şi practici incluzive şi a asigura bazele unei culturi incluzive.

Educaţia incluzivă a apărut ca o reacţie firească a societăţii la obligaţia acesteia de a asigura cadrul necesar şi condiţiile impuse de specificul educaţiei persoanelor cu cerinţe educative speciale. Bogăţia spirituală a lumii contemporane rezidă tocmai din respectul şi valorizarea tuturor indivizilor, pentru că lumea modernă acceptă faptul că fiecare individ este o dimensiune care îmbogăţeşte şi potentează, împreuna cu celelalte experienţe, lumea de azi.

Educaţia incluzivă, respectiv integrarea elevilor cu cerinţe educaţionale speciale în învăţământul de masă a apărut ca o provocare spre schimbarea atitudinilor şi mentalităţilor, dar şi a politicilor şi practicilor de excludere şi segregare. Integrarea elevilor cu cerinţe educaţionale speciale în învăţământul de masă are ca scop rezolvarea câtorva dintre problemele pe care le întâmpină copiii în procesul educaţiei şi dezvoltării lor.

Educaţia de bună calitate reprezintă un DREPT fundamenzal al omului şi copiii au dreptul la educaţie generală, iar modelul incluziunii socio-educaţionale are la bază acest drept, înglobat în dreptul internaţional. Fiecare copil, indiferent de apartenenţă sau de nivelul de dezvoltare a capacităţilor sale, are dreptul la o educaţie de bună calitate care să conducă în cea mai mare măsură la dezvoltarea capacităţilor sale cognitive şi de integrare socială.

Fiecare copil este înţeles ca un participant activ la învăţare şi predare şi pentru că fiecare aduce cu sine în procesul complex al învăţării şi dezvoltării o experienţă, un stil de învăţare, un model social, o interacţiune specifică, un ritm personal, un mod de abordare, un context cultural căruia îi aparţine.

Conceptul de „educaţie pentru toţi" a fost lansat în 1990 în Tailanda la Conferinţa Internaţională a Ministerului Educaţiei, iar în 1994 la Salamanca, în Spania, s-au lansat dimensiunile educaţiei pentru toţi care constau în calitatea actului educaţional şi acces pentru toţi copiii: „ Şcolile trebuie să primească toţi copiii, fără nici o deosebire privind condiţiile lor fizice, sociale, emoţionale, lingvistice sau de altă natură. Acestea se referă şi la copiii cu dizabilităţi sau talentaţi, copiii străzii şi copiii care muncesc, copii din populaţii îndepărtate sau nomade, copii aparţinând minorităţilor lingvistice si etnice… "

Pentru ca activitatea instructiv – educativă să fie profitabilă pentru toţi elevii, aceasta trebuie să se realizeze diferenţiat. Educaţia diferenţiată vizează adaptarea activităţii de instruire la posibilităţile diferite ale elevilor, la capacitatea de înţelegere şi ritmul de lucru propriu unor grupuri de elevi sau chiar fiecărui elev în parte.

Pentru ca educaţia copiilor cu cerinţe speciale să fie eficientă, pe de o parte trebuie să aibă un caracter integrat, iar pe de altă parte trebuie să aibă un caracter diferenţiat, să fie adaptată particularităţilor elevilor.

Caracterul integrat al învăţământului ne pune în faţa problematică a situaţiei în care un copil cu handicap este integrat într-o clasă obişnuită. În fapt este vorba pe de o parte de situaţia copilului respectiv, iar pe de altă parte, de situaţia clasei în care este integrat. Sub ambele aspecte, ceea ce urmărim este o bună înţelegere reciprocă, o existenţă socială normală a copiilor, în ciuda diferenţelor existente. Pentru copilul cu handicap aceasta înseamnă a fi înţeles şi acceptat, cu tot ce are el pozitiv, cu tot ce poate aduce vieţii de grup. Această normalizare a relaţiilor este benefică şi pentru ceilalţi

elevi, care învaţă să respecte dreptul la diferenţă, sa fie solidari cu semenii lor care întâmpină dificultăţi în viaţă.

Procesul de integrare educaţională a elevilor cu CES include elaborarea unui plan de intervenţie individualizat, în cadrul căruia, folosirea unor modalităţi eficente de adaptare curriculară joacă rolul esenţial.

Raporturile ce se stabilesc cu fiecare elev în parte sunt foarte importante. Elevul trebuie să simtă că este apreciat ca individ. Astfel, elevii vor participa la procesul de învăţământ dupa posibilităţile fiecăruia, cadrele didactice trebuind să-şi adapteze metodele pedagogice în consecinţă.

Copiii sunt o categorie socială care în ciuda aparenţelor nu au timp să aştepte: dacă sunt lăsaţi să crească fără ajutorul de care au nevoie, personalitatea viitorului adult are cu siguranţă de suferit.

Bibliografie:

1. A. Ghergut, Sinteze de psihopedagogie speciala, Editura Polirom, 2005
2. Informaţii culese de pe internet